

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1711697_RegNr_e2A-680-823/2019

<http://www.infolex.lt/tp/1711697>

Civilinė byla Nr. e2A-680-823/2019
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01664-2017-2
Procesinio sprendimo kategorija 3.4.3.14
(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. kovo 28 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Danutės Gasiūnienės ir Astos Radzevičienės,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjusi civilinę bylą pagal **trečiojo asmens Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Vilniaus skyriaus apeliacinį skundą** dėl Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. sprendimo, kuriuo pripažinta, kad bankrutavusios viešosios įstaigos „Menachemo namų gimnazija“ veikla pasibaigė dėl bankroto,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Byloje kilęs ginčas dėl sąlygų teismui priimti sprendimą dėl bankrutavusios viešosios įstaigos veiklos pabaigos.
2. Vilniaus apygardos teismo 2017 m. rugsėjo 11 d. nutartimi VŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ iškelta bankroto byla. Vilniaus apygardos teismo 2018 m. sausio 26 d. nutartimi įstaiga pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto.
3. BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ bankroto administratorius A. K. (A. K.) kreipėsi į teismą su prašymu pripažinti įstaigos veiklą pasibaigusia dėl bankroto. Nurodė, kad turto realizavimui įstaiga neturi, teismuose neliko jokių nebaigtų bylų, kuriose įstaiga būtų dalyvaujančiu asmeniu.
4. Trečiasis asmuo (kreditorius) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (toliau – VSDFV) Vilniaus skyrius su prašymu nesutiko, prašė įpareigoti bankroto administratorių pateikti kreditoriams prašomą informaciją ir sušaukti kreditorių susirinkimą dėl įstaigos pabaigos.
5. Nurodė, kad sprendimas kreiptis į teismą dėl įstaigos pabaigos priimtas nesušaukus kreditorių susirinkimo. VSDFV Vilniaus skyrius neturi jokių duomenų apie bankroto administratoriaus veiksmus, kurių jis ėmėsi siekdamas apginti kreditorių interesus ir vertindamas bankrutuojančios įstaigos vadovės veiksmus. Trečiojo asmens nuomone, bankroto procedūros buvo vykdomos formaliai, pažeidžiant kreditorių teises ir teisėtus interesus. Bankroto administratorius nuo 2018 m. sausio 23 d. nesušaukė nei vieno kreditorių susirinkimo ir nepateikė jokios ataskaitos apie jo atliktus veiksmus įstaigos bankroto procese. Prašymas dėl įstaigos pabaigos negali būti tenkinamas, kadangi neatlikti jokie veiksmai dėl bankrutuojančios įstaigos kreditorių finansinių interesų patenkinimo.
6. Atsiliepdamas į trečiojo asmens poziciją BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ bankroto administratorius paaiškino, kad įstaiga neturėjo jokio turto, dėl veiklos specifikos neturėjo debitorinių įsiskolinimų, pirkėjų skolų bei negrąžintų išduotų paskolų tretiesiems asmenims. Įstaigos direktorė yra Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) pilietė, jokio registruojamo turto Lietuvoje neturi. Ikiteisminis tyrimas, pradėtas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 219 straipsnio 2 dalį, įstaigos atžvilgiu 2017 m. gruodžio 29 d. buvo nutrauktas. Tyčinio bankroto požymių bankroto administratorius nenustatė. Visa kreditoriaus VSDFV Vilniaus skyriaus prašoma informacija apie bankroto bylos eigą buvo pateikta kreditorių susirinkimo nustatytais terminais elektroniniu ir paprastu paštu. Pats kreditorius per visą bankroto procesą nebandė inicijuoti kreditorių susirinkimo sušaukimo.

II. Pirmosios instancijos teismo sprendimo esmė

7. Vilniaus apygardos teismas 2018 m. gruodžio 14 d. sprendimu tenkino bankroto administratoriaus prašymą: pripažino, kad BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ veikla pasibaigė dėl bankroto ir nusprendė ją išregistruoti iš Juridinių asmenų registro.
8. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad bankroto administratorius atliko visas būtinas procedūras, pateikė Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdybos 2018 m. spalio 24 d. pažymą. Įstaiga jokios veiklos nebevykdė, jos mokumas neatstatytas, nerealizuoto turto neturi. Kaip nurodė bankroto administratorius, viešoji įstaiga dėl savo veiklos specifikos neturėjo debitorinių įsiskolinimų. Bankroto administratorius nenustatė BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ tyčinio bankroto požymių, be to, nei vienas iš kreditorių nesikreipė į teismą pripažinti įstaigos bankrotą tyčiniu.
9. Teismas sprendė, kad bankroto administratorius atliko visas būtinas bankroto procedūras ir pagrįstai kreipėsi į teismą su prašymu dėl įstaigos pabaigos. Pažymėjo, kad kreipimuisi į teismą dėl įmonės pabaigos kreditorių pritarimas nėra būtinas.

III. Apeliacinio skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

10. Trečiasis asmuo VSDFV Vilniaus skyrius apeliaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. sprendimą. Apeliacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
  - 10.1. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą visapusiškai ir išsamiai neištyręs faktinių bylos aplinkybių, rėmėsi formaliais bankroto administratoriaus argumentais. Sprendime padarytos išvados prieštarauja faktinėms bylos aplinkybėms. 2018 m. sausio 23 d. sušaukta pirmame (ir paskutiniame) įstaigos kreditorių susirinkime, VSDFV Vilniaus skyrius iškėlė klausimą dėl kreipimosi į teismą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu, tačiau bankroto administratorius atsisakė šį klausimą svarstyti, motyvuodamas tuo, kad VšĮ „Menachemo namų gimnazija“ atžvilgiu Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos (toliau – FNTT) atliekamas ikiteisminis tyrimas pagal BK 219 straipsnio 2 dalį, kurio metu FNTT pareigūnai atliko visų įstaigos dokumentų poėmį. Kreditorių susirinkimui pateiktoje veiklos ataskaitoje bankroto administratorius nurodė, kad, negavęs duomenų iš FNTT, planuoja klausimą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu įtraukti į kito kreditorių susirinkimo darbotvarkę. FNTT atliekamas tyrimas yra nebaigtas, šiuo metu atliekami aktyvūs ikiteisminio tyrimo veiksmai. Tyrimo metu surinkti duomenys gali turėti tiesioginės įtakos sprendžiant įstaigos vadovės civilinės atsakomybės klausimą bei tenkinant kreditorių interesus.
  - 10.2. Nuo 2017 m. lapkričio 23 d. bankroto administratorius ne tik nesikreipė į ikiteisminio tyrimo instituciją su prašymu leisti susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis – įstaigos dokumentais, bet ir nesušaukė kito kreditorių susirinkimo, kaip buvo pažadėjęs. Administratorius atsainiai ir atmetinai vykdo pareigas ginti kreditorių interesus, apsiriboja formaliu bankroto procedūrų vykdymu, gina ne kreditorių, o įstaigos skolininkės, interesus. Bankroto administratorius nuo 2018 m. sausio 23 d. nesušaukė nei vieno kreditorių susirinkimo ir nepateikė jokios ataskaitos apie jo atliktus veiksmus bankroto procese. Bankroto administratoriaus veiksmai – kreipimasis į teismą dėl įstaigos pabaigos, yra skuboti, formalūs ir nepagrįsti, prieštaraujantys kreditorių interesams.
  - 10.3. Įstaigos skola VSDFV Vilniaus skyriui siekia 194 322,54 Eur, Turto bankui – 61 970,94 Eur, todėl, darytina išvada, kad, įstaigai esant nemokiai, jos vadovė gal būt nevykdė savo teisinės pareigos kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 8 straipsnio reikalavimus.
  - 10.4. Svarbiausi klausimai bankroto procese, vadovaujantis ĮBĮ 23 straipsnio nuostatomis, sprendžiami kreditorių susirinkime, t. y. sprendimą priima ne bankroto administratorius, o įstaigos kreditoriai. Atsakovės bankroto procese buvo sušauktas vienintelis kreditorių susirinkimas, kurio metu jokie esminiai klausimai dėl kreditorių teisių ir teisėtų interesų patenkinimo nebuvo sprendžiami.
11. Atsiliepimu į trečiojo asmens VSDFV Vilniaus skyriaus apeliacinį skundą BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“, atstovaujama bankroto administratoriaus A. K., prašo apeliacinį skundą atmesti ir skundžiamą Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. sprendimą palikti nepakeistą, priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:
  - 11.1. Bankroto administratorius įvertino buvusios įstaigos vadovės veiksmus pagal ĮBĮ 8 ir 20 straipsnius. Priešingai teigdamas, trečiasis asmuo nepateikė jokių įrodymų. Trečiasis asmuo nepateikė įrodymų, kad egzistuoja tyčinio bankroto požymiai ir buvusios įstaigos vadovės civilinės atsakomybės sąlygos bei kad atitinkamų veiksmų

ėmimasis būtų efektyvus. Ieškiniai dėl tam tikrų įstaigos sudarytų sandorių ar įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu nebuvo reiškiami, nes bankroto administratorius nenustatė tam teisinio pagrindo. Kreditoriaus nuomonė (valia) neįpareigoja bankroto administratoriaus įstaigos vardu inicijuoti teisinius procesus.

- 11.2. Trečiasis asmuo neįvertina, kad bet kokių civilinės teisės priemonių ėmimasis yra susijęs su papildomomis išlaidomis (advokatų, kitų specialistų paslaugos, bankroto administravimo išlaidos bylinėjimosi laikotarpiu). Įstaigos direktorė yra JAV pilietė, jokio registruojamo turto Lietuvoje neturi, todėl, netgi po kelerių metų bylinėjimosi laimėjus bylą dėl civilinės atsakomybės taikymo, iš buvusios vadovės bus sunku arba visiškai neįmanoma išsiieškoti priteistas sumas ir atsiskaityti su kreditoriais. Bankroto administratorius dar 2018 m. gruodžio 11 d. raštu informavo apelianą apie įstaigos vadovės turtinę padėtį.
- 11.3. ĮBĮ nenumato bankroto administratoriui pareigos prieš kreipiantis į teismą dėl įmonės pabaigos savo iniciatyva teikti kreditorių susirinkimui tvirtinti galutinę veiklos ataskaitą. Visa informacija trečiajam asmeniui buvo pateikta 2018 m. gruodžio 11 d. rašte, kiti kreditoriai niekada neprašė pateikti jiems jokios informacijos. Įstatymas taip pat nenumato bankroto administratoriui pareigos sušaukti kreditorių susirinkimą klausimams dėl kreditorių teisių ir teisėtų interesų patenkinimo svarstyti.
- 11.4. Nagrinėjamu atveju neegzistuoja objektyvios faktinės prielaidos, kad kreditorių reikalavimai galėtų būti patenkinti didesne apimtimi, jei būtų pratęsta įstaigos bankroto procedūra ir bankroto administratorius inicijuotų naujus teisinius procesus arba pateiktų veiklos ataskaitą ir sušauktų kreditorių susirinkimą. Trečiasis asmuo piktnaudžiauja teise, nes viso bankroto proceso metu, būdamas didžiausiu kreditoriumi, nesiėmė jokių veiksmų (sušaukti kreditorių susirinkimą, kreiptis į teismą dėl bankroto pripažinimo tyčiniu ar dėl bankroto administratoriaus atstatydinimo).

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

12. Apeliacijos objektą sudaro pirmosios instancijos teismo sprendimo dėl BVŠĮ „Menachemo namų gimnazija“ veiklos pabaigos, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą apeliacinės instancijos teismas nagrinėja laikydamasis apeliacinio skundo ribų, taip pat *ex officio* (liet. pagal pareigas) patikrindamas, ar nėra absoliučių ginčijamo sprendimo negaliojimo pagrindų (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnis). Pagrindo nagrinėjamoje byloje peržengti apeliacinio skundo ribas apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija nenustatė.

Dėl naujų įrodymų prijungimo

13. Apeliantas VSDFV Vilniaus skyrius kartu su apeliaciniu skundu pateikė naujus įrodymus – 2018 m. sausio 23 d. kreditorių susirinkimui pateiktą bankroto administratoriaus ataskaitą ir bankroto administratoriaus 2018 m. gruodžio 11 d. raštą VSDFV Vilniaus skyriui.
14. Pagal CPK 314 straipsnį apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai juos atsisakė priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau.

Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad CPK 314 straipsnyje įtvirtintas ribojimas nėra absoliutus ir pirmiausia nukreiptas prieš nesąžiningus proceso dalyvius, piktnaudžiaujančius procesu ir nesilaikančius CPK 7 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos pareigos rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu bei teikti teismui savo reikalavimus ir atsikirtimus pagrindžiančius įrodymus ir argumentus rūpestingai ir laiku. Nuostata, ribojanti naujų įrodymų pateikimą apeliacinės instancijos teisme, neturi būti taikoma formaliai (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 2 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-1-701/2016 52 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).

15. Atsižvelgdama į tai, kad apeliantas apeliacinio skundo argumentus grindžia bankroto administratoriaus ataskaitoje pateiktais duomenimis, šios ataskaitos turinys žinomas abiem proceso šalims, todėl jos priėmimas neužvilkins bylos nagrinėjimo, taip pat byloje nesant jokių duomenų, leidžiančių spręsti apie apelianto piktnaudžiavimą naujų įrodymų teikimo teise, apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija priima apelianto pateiktą bankroto administratoriaus ataskaitą ir ją vertina kartu su kitais byloje esančiais įrodymais. Apelianto pateiktas bankroto administratoriaus 2018 m. gruodžio 11 d. raštas VSDFV Vilniaus skyriui jau yra nagrinėjamoje byloje, todėl kaip naujas įrodymas nepriimamas.

Dėl sąlygų pripažinti BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ veiklą pasibaigusią dėl bankroto

16. ĮBĮ 32 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad teismas priima sprendimą dėl įmonės pabaigos po to, kai bankroto administratorius pateikia teismui ĮBĮ 31 straipsnio 8 punkte nurodytus dokumentus ir Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento pažymą (procesinio pobūdžio sąlygos) bei įrodymus, jog buvo panaudotos visos protingos ir būtinos priemonės bankrutavusios įmonės kreditorių reikalavimams patenkinti (materialaus pobūdžio sąlyga).
17. Apeliantas apeliaciniu skundu neginčija procesinio pobūdžio sąlygų pripažinti įstaigos veiklą pasibaigusią dėl bankroto. Nesutikimą su skundžiamu sprendimu apeliantas grindžia tuo, kad pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į tai, jog bankroto administratorius netinkamai atliko savo pareigas: nešaukė kreditorių susirinkimų, neteikė kreditoriams savo veiklos ataskaitų, nesikreipė į ikiteisminio tyrimo instituciją susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga, nesikreipė į teismą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu, nepateikė duomenų, kokių veiksmų ėmėsi vertindamas bankrutuojančios įstaigos vadovės veiksmus, t. y. iš esmės ginčija materialaus pobūdžio sąlygų pripažinti įstaigos veiklą pasibaigusią dėl bankroto egzistavimą.
18. Lietuvos apeliacinis teismas ne kartą yra nurodęs, kad materialaus pobūdžio sąlygos sprendimui dėl įmonės pabaigos priimti vertinimas turi būti atliekamas tikslu įsitikinti, ar iš tiesų egzistuoja objektyvios faktinės prielaidos, suponuojančios, jog kreditorių reikalavimai galėtų būti patenkinti didesniu mastu, jeigu būtų atlikti papildomi veiksmai, susiję su bankroto procedūrų vykdymu. Tuo tarpu vien tik formalus bankroto procedūrų tęsimas neužtikrintų nei kreditorių, nei skolininko interesų apsaugos, o atskirais atvejais pažeistų ir bankroto proceso tikslus (Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-705-330/2018; 2019 m. sausio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-520-241/2019, kt.). Bankroto procedūros be pagrindo negali būti vilkinamos, o siekiant šio tikslo bankroto bylos proceso šalys – tiek bankroto administratorius, tiek kreditoriai turi atidžiai ir rūpestingai įgyvendinti savo teises ir pareigas.
19. ĮBĮ 11 straipsnio 5 dalies 17 punkte įtvirtinta administratoriaus pareiga šaukti kreditorių susirinkimus. Iškėlus bankroto bylą, pirmąjį kreditorių susirinkimą sušaukia teismas ar jo pavedimu – administratorius, o kitus kreditorių susirinkimus šaukia teismas, administratorius arba kreditorių susirinkimo pirmininkas. Reikalauti sušaukti kreditorių susirinkimą turi teisę kreditorius (kreditoriai), kurio (kurių) reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 10 proc. ĮBĮ nustatyta tvarka teismo patvirtintų visų kreditorių reikalavimų sumos (ĮBĮ 22

straipsnio 2-3 dalys). Pagal ĮBĮ 23 straipsnio 4 punktą kreditorių susirinkimas turi teisę reikalauti administratoriaus pateikti savo veiklos ataskaitas ir jas tvirtinti, pagal to paties straipsnio 11 punktą gali nustatyti, kokia tvarka kreditoriai, įmonės savininkas (savininkai) gauna iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą. Atitinkamai ir ĮBĮ 11 straipsnio 5 dalies 25 punkte nustatyta, kad bankroto administratorius teikia tvirtinti savo veiklos ataskaitą pirmajam kreditorių susirinkimui ir, kreditorių susirinkimui pareikalavus, kitas savo veiklos ataskaitas.

20. Bylos duomenimis, apelianto VSDFV Vilniaus skyriaus finansinis reikalavimas BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ bankroto byloje patvirtintas Vilniaus apygardos teismo 2017 m. gruodžio 18 d. nutartimi, 2018 m. sausio 23 d. įvykusio BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ pirmojo kreditorių susirinkimo metu kreditorių balsų dauguma buvo patvirtina kreditorių susirinkimo sušaukimo tvarka, informacijos teikimo kreditoriams apie bankroto procedūrų eigą tvarka, nutarta įpareigoti bankroto administratorių kreiptis į teismą dėl įmonės pripažinimo bankrutavusia ir likviduojama, taip pat patvirtinta bankroto administratoriaus veiklos ataskaita ir administravimo išlaidų sąmata (el. bylos 2 t., b. l. 25-29). Taigi iš šių duomenų matyti, kad VDFSU Vilniaus skyriui, kaip teismo patvirtintam įmonės kreditoriui, turėjo buvo žinoma tiek informacijos apie bankroto eigą gavimo, tiek kreditorių susirinkimo sušaukimo tvarka. Byloje nėra duomenų, jog apeliantas, pasinaudodamas teise gauti atitinkamą informaciją, šios informacijos reikalavo iš bankroto administratoriaus, tačiau negavo, taip pat nėra duomenų, kad apeliantas ar kiti kreditoriai būtų inicijavę kreditorių susirinkimo sušaukimą ar išreiškę reikalavimą administratoriui pateikti kitas savo veiklos ataskaitas.
21. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija taip pat pažymi, kad vien ta aplinkybė, jog kiti (išskyrus pirmąjį) BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ kreditorių susirinkimai nebuvo šaukiami ir bankroto administratoriaus ataskaitos, kreditoriams to nereikalaujant, nebuvo teikiamos, savaime neleidžia spręsti, jog nėra įvykdytos materialaus pobūdžio sąlygos sprendimui dėl įstaigos pabaigos priimti. Kaip jau minėta, šiuo atveju turėtų būti nustatyta, kad iš tiesų egzistuoja objektyvios faktinės prielaidos, jog kreditorių reikalavimai galėtų būti patenkinti didesne apimtimi, jeigu būtų atlikti papildomi veiksmai, susiję su bankroto procedūrų vykdymu. Iš apeliaciniame skunde nurodytų argumentų galima daryti išvadą, kad apeliantas tokias sąlygas sieja su galimu įstaigos bankroto pripažinimu tyčiniu ir buvusios įstaigos vadovės civilinės atsakomybės taikymu. Kolegija, įvertinusi bylos įrodymų visetą, šiuos apelianto argumentus pripažįsta nepakankamais spręsti, kad skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas kuriuo BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ veikla pripažinta pasibaigusia, yra neteisėtas ir/ ar nepagrįstas.
22. Pirmiausia pažymėtina, kad, priešingai nei teigia apeliantas, įstaigos atžvilgiu 2017 m. lapkričio 7 d. pradėtas ikiteisminis tyrimas yra pasibaigęs dar 2017 m. gruodžio 29 d. Vilniaus apygardos prokuratūros 3-ojo baudžiamojo persekiojimo skyriui priėmus nutarimą nutraukti tyrimą pagal BK 219 straipsnio 2 dalį (el. bylos 2 t., b. l. 34-35; 126-128). Taigi, atmestini kaip nepagrįsti apelianto argumentai, kad įstaigos veikla negalėjo būti pripažinta pasibaigusia dėl tebevykstančio ikiteisminio tyrimo, kurio metu surinkti duomenys gali turėti tiesioginės įtakos sprendžiant įstaigos vadovės civilinės atsakomybės klausimą bei tenkinant kreditorių interesus.
23. Antra, pasisakant dėl apelianto argumentų, susijusių su BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ neveikimu neginčijant įstaigos sudarytų sandorių ir nesikreipiant į teismą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu, pažymėtina, kad, kaip pagrįstai atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo atsakovė, teismo paskirtas bankroto administratorius, atstovaudamas bankrutuojančiai įmonei, veikia savarankiškai. Kreditoriai neturi teisės duoti bankroto administratoriui privalomų nurodymų bankrutuojančios įmonės vardu pareikšti ieškinį, susilaikyti nuo jo pareiškimo ar, pareiškus ieškinį, jo atsisakyti, arba vesti bylą pagal kreditorių susirinkimo ar komiteto nurodytas veikimo kryptis, t. y. įpareigoti byloje atlikti tik konkrečius,

ribotus ar kitus jam nurodytus veiksmus. Bankroto administratorius yra laisvas pasirinkti, koku teisiniu būdu ir priemonėmis siekti įstatyme numatytų bankroto proceso tikslų, nuspręsti dėl konkrečių bylų iškėlimo, įstojimo į vykstančius teisinius procesus ir kt. Įmonės kreditoriai, kaip subjektai kurie turi suinteresuotumą bylos baigtimi ir siekia gauti reikalavimų patenkinimą iš įmonės, gali imtis priemonių skoloms išieškoti iš įmonės skolininkų, tačiau teismo paskirtam bankroto administratoriui negali nustatyti privalomų valdingų nurodymų, kurie ribotų įstatymu priskirtų įgaliojimų administratoriui vykdymą, tame tarpe teismine tvarka ginant įmonės bei jos kreditorių teises ir teisėtus interesus (Lietuvos apeliacinio teismo 2015 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-252-330/2015; 2017 m. lapkričio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1812-381/2017).

24. ĮBĮ 11 straipsnio 5 dalies 8 punkte nustatyta, kad bankroto administratorius ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo dokumentų apie įmonės sandorių sudarymą gavimo dienos patikrina įmonės sandorius, sudarytus per ne trumpesnę kaip 36 mėnesių laikotarpį iki bankroto bylos iškėlimo dienos, ir pareiškia ieškinius teisme pagal įmonės buveinės vietą dėl sandorių, priešingų įmonės veiklos tikslams ir (ar) galėjusių turėti įtakos tam, kad įmonė negali atsiskaityti su kreditoriais, pripažinimo negaliojančiais, taip pat padaręs prielaidą, kad yra tyčinio bankroto požymių, kreipiasi į bankroto bylą nagrinėjantį teismą dėl bankroto pripažinimo tyčiniu. Taigi, bankroto administratorius, patikrinęs įmonės sandorius, sprendžia, ar yra pagrindas ir tikslinga juos ginčyti, ar egzistuoja prielaidos įmonės bankrotą pripažinti tyčiniu (ĮBĮ 11 straipsnio 5 dalies 11 punktas).
25. Kaip matyti iš bylos duomenų, BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ bankroto administratorius nuosekliai laikosi pozicijos, kad pagrindo kreiptis į teismą dėl įstaigos tyčinio bankroto nėra. Atsižvelgiant į aptartus teismų praktikos išaiškinimus, nei apeliantas, kaip įstaigos kreditorius, nei įstaigos kreditorių susirinkimas negali įpareigoti bankroto administratoriaus kreiptis į teismą dėl įstaigos tyčinio bankroto, todėl kreditorių susirinkimo sušaukimas siekiant pateikti administratoriui tokio pobūdžio įpareigojimą nėra tikslingas.
26. Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad apeliantas, įgyvendindamas ĮBĮ 21 straipsnio 2 dalies 3 punkte įtvirtintą teisę, pats turėjo galimybę kreiptis į teismą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu. Bylos duomenimis, tokia teise nei apeliantas, nei kiti įstaigos kreditoriai nepasinaudojo. Byloje esantys įrodymai nesudaro pagrindo spręsti, kad apeliantas neturėjo galimybės įstaigos bankroto proceso metu domėtis bankroto bylos eiga, pasinaudoti ĮBĮ įtvirtintomis kreditoriaus teisėmis, t. y. prašyti administratoriaus pateikti veiklos ataskaitas, apeliantui aktualius duomenis, kreiptis į teismą dėl įstaigos bankroto pripažinimo tyčiniu ir kt. Kreditoriaus elgesys, kai pozicija dėl atitinkamos informacijos iš administratoriaus trūkumo, nesutikimas su administratoriaus veiksmais, išreiškiami tik po administratoriaus prašymo pripažinti įstaigos veiklą pasibaigusią dėl bankroto, kolegijos vertinimu, negali būti laikomas atitinkančiu kreditoriaus rūpestingumo pareigą, todėl šioje bankroto proceso stadijoje išreikštas kreditoriaus pageidavimas dėl papildomų veiksmų atlikimo, nesant pagrindo vienareikšmiškai spręsti, jog tokie veiksmai neabejotinai prisidėtų prie kreditorių reikalavimų patenkinimo didesne apimtimi, nesudaro pakankamo pagrindo atidėti klausimo dėl įstaigos veiklos pabaigos sprendimą. Apeliantas neneigia, kad BVŠĮ „Menachemo menų gimnazija“ nerealizuoto turto ir debitorių skolų neturi.
27. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai priėmė sprendimą dėl įstaigos veiklos pabaigos. Apeliacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti teisėtą bei pagrįstą pirmosios instancijos teismo sprendimą, todėl apeliacinis skundas atmetamas, o skundžiamas sprendimas paliekamas nepakeistas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

28. Pagal CPK 98 straipsnį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. BVŠĮ „Menachemo menu gimnazija“ bankroto administratorius atsiliepiame į apeliacinį skundą prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, tačiau iki bylos apeliacinės instancijos teisme nagrinėjimo iš esmės pabaigos nepateikė patirtas išlaidas pagrindžiančių įrodymų, todėl bylinėjimosi išlaidos nepriteisiamos (CPK 98 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2018 m. gruodžio 14 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Danutė Gasiūnienė

Asta Radzevičienė